

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 69
Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 69 Ringkøbing Fjord og
Nymindestrømmen

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Peter Bundgaard

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7279-869-1

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N69 *Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 771 ha.

Billede 1 Oversigt over Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) i området.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

For supplerende læsning henvises til Naturstyrelsen Blåvandshuks driftsplaner.

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal indgå i en kommunal/statslig Natura 2000-handleplan. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015.

Områdebeskrivelse

Habitatområdet består af en stor lavvandet brakvandsfjord, Ringkøbing Fjord, omgivet af store strandensarealer, især ved Værnengene og Tipperne, der danner en halvø ud i den sydlige ende af fjorden. Her er landskabet fladt med talrige småsøer og enge, der er gennemskåret af loer, render og grøfter. På den østlige side af Tipperne findes lavvandede vader. Ved halvøens rod findes klitpartierne Store og Lille Mjøl og Bjålum. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med strandsump- og strandengplanter. I fjordens østside har Skjern Å sit udløbsdelta. Ud for deltaet ligger øen Høje Sande, hvor skestorken yngler. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes et flot landskab bestående af en mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Naturstyrelsens arealer i naturbeskyttelsesområdet er fordelt på arealer ved udløbet af Skjern Å, Tipperne og arealer ved Nymindestrømmen.

Udløbet ved Skjern Å hænger sammen med det store naturgenopretningsprojekt for Skjern Å, der blev afsluttet i 2003. I å-deltaet findes rørskov og strandenge.

Tipperne er et meget vigtigt yngleområde for blandt andet brushane og alm. ryle. Desuden er Tipperne sammen med de lavvandede grunde omkring halvøen rasteplads for mange vadefugle, ænder og gæs. Udover de strandenge der er en udpegningsgrundlag består Tipperne af vidstrakte ferske enge der er gennemskåret af loer og enkelte grøfter.

Naturstyrelsen tilrettelægger plejen efter årlige kontaktmøder med Århus Universitet, der står for overvågningen af fuglelivet. Ved hjælp af kreaturgræsning, høslæt og slåning opretholdes en kort vegetation på engene, der er optimal for ynglende og rastende vandfugle. I grøfter og loer stemmes vandet op for at holde engene våde i fuglenes yngletid.

Området afgræsses med ca. 500 kreaturer. Der foretages rævebekæmpelse på Tipperne af hensyn til ynglefuglene. Blandt andet ved jagt fra kunstgrave.

Ned gennem Nymindestrømmen ligger en række lave øer med strandengs- og rørskovsvegetation. På poldene foretages der generelt ikke længere nogen vegetationspleje udover rørskår.

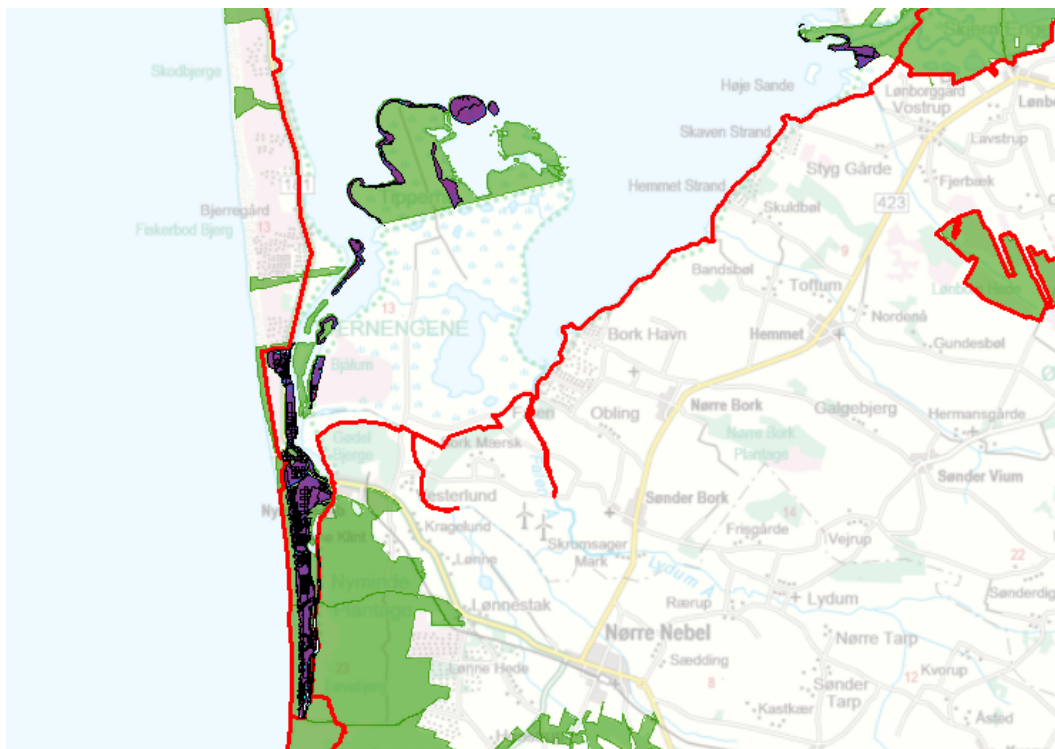
Nymindestrømmen, der tidligere har dannet udløbet fra Ringkøbing Fjord, har igennem århundreder flyttet sig op og ned langs kysten Nymindestrømmen og Gammel Gab. Nymindestrømmen er i sin sydligste udstrækning blevet til enkelte ferske søer. Områderne omkring Nymindestrømmen og Gammel Gab udgøres af udbredte klitter, klitheder og klitlavninger.

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	448
	2130	Grå/grøn klit	111
	2140	Klithede	166
	2190	Klitlavning	43
	7230	Rigkær	2
			771
I alt			771
(Levesteder for) arter	A021	Rørdrum	Ikke vurderet
	A034	Skestork	
	A037	Pibesvane	
	A038	Sangsvane	
	A040	Kortnæbet gås	
	A043	Grågås	
	A045	Bramgås	
	A046	Mørkbuget knortegås	
	A050	Pibeand	
	A052	Krikand	
	A054	Spidsand	
	A056	Skeand	
	A067	Hvinand	
	A070	Stor skallesluger	
	A075	Havørn	
	A081	Rørhøg	
	A082	Blå kærhøg	
	A103	Vandrefalk	
	A119	Plettet rørvagtel	
	A132	Klyde	
	A149	Alm. ryle	
	A151	Brushane	
	A157	Lille kobbersneppe	
	A191	Splitterne	
	A193	Fjordterne	
	A194	Havterne	
	A222	Mosehornugle	
	1095	Havlampret	
1099	Flodlampret		
1103	Stavsild		
1106	Laks		
1355	Odder		
1831	Vandranke		

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer (eller som potentielt vil kunne indfinde sig med den rette forvaltning) i Naturstyrelsens del af området.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Billede 2 Udpegede naturtyper (lilla farve) på Naturstyrelsens arealer

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag.

❖ **Lysåbne naturtyper**

Der foretages *løbende* pleje ved f.eks. slåning på 18 ha strandeng og slæt på 9 ha. Endvidere er 355 ha strandeng underlagt græsning og der planlægges igangsat græsning på 44 ha klitnaturtyper. Den invasive art Kæmpe-bjørneklo bekæmpes ved Skjern Åens udløb.

Der foretages *enkeltstående* indgreb i form af rydning af opvækst på knap 1 ha.

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Naturtypebevarende pleje	448
2130	Grå/grøn klit		111
2140	Klithede		166
2190	Klitlavning		43
7230	Rigkær		2

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	91
		Bekæmpelse af invasive arter	eksisterende	<1
		Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede		18
		Slæt - d.v.s. med fjernelse af det afslåede		9
		Græsning		355
2130	Grå/grøn klit	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	109
		Græsning	nyt	5
2140	Klithede	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	145
		Græsning	nyt	21
2190	Klitlavning	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	25
		Græsning	nyt	18
7230	Rigkær	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	2
		Rydning af opvækst	nyt	<1

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

❖ Arter

For arter på udpegningsgrundlaget er målet at sikre levesteder. Som hovedregel vil arterne have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. I nogle tilfælde kan der være behov for en særlig artsindsats. Disse tiltag fremgår af tabel D. Bemærk dog, at tabel G *ikke* indeholder Naturstyrelsens *myndighedsmæssige* artsforvaltning via vildtreservater.

Tabel D Specifik artspleje

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Antal enheder	Enhed	
A021 Rørdrum	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende			
A034 Skestork	Begrænsning af prædation				
A037 Pibesvane	Ingen indsats i perioden aht. art alene				
A038 Sangsvane					
A040 Kortnæbbet gås					
A043 Grågås					
A045 Bramgås					
A046 Mørkbuget knortegås					
A050 Pibeand					
A052 Krikand					
A054 Spidsand					
A056 Skeand					
A067 Hvinand					
A070 Stor skallesluger					
A075 Havørn					
A081 Rørhøg	Anden særlig udformning af arealplejen				
A082 Blå kærhøg	Ingen indsats i perioden aht. art alene				
A103 Vandrefalk					
A119 Plettet rørvagtel	Anden særlig udformning af arealplejen		nyt		
A132 Klyde	Begrænsning af prædation		eksisterende		
A149 Almindelig ryle	Græsning	150		ha	
	Slåning - d.v.s. ej fjernelse af afslæet	50		ha	
A151 Brushane	Begrænsning af prædation				
	Græsning	150		ha	
	Slåning - d.v.s. ej fjernelse af afslæet	50		ha	
A157 Lille kobbersneppe	Ingen indsats i perioden aht. art alene				
A191 Splitterne	Begrænsning af prædation				
A193 Fjordterne					
A194 Havterne					
A222 Mosehornugle	Ingen indsats i perioden aht. art alene				
1095 Havlampret					
1099 Flodlampret					
1103 Stavsild					
1106 Laks					
1355 Odder					
1831 Vandranke					

I tabel D er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Specifikt af hensyn til at sikre ynglende almindelig ryle og brushane afgræsses og slås i alt henholdsvis 300 ha og 100 ha fersk eng på Tipperne.

Når der i tabel D står "Ingen indsats i perioden aht. art alene", betyder det, at Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for denne art end den pleje, der er oplyst under naturtyperne, eller som følger af reservatbestemmelser.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

Naturstyrelsens arealer i naturbeskyttelsesområdet er fordelt på arealer ved udløbet af Skjern Å, Tipperne og arealer ved Nymindestrømmen.

Udløbet ved Skjern Å hænger sammen med det store naturgenopretningsprojekt for Skjern Å, der blev afsluttet i 2003. I å-deltaet findes rørskov og strandenge.

Tipperne er et meget vigtigt yngleområde for blandt andet brushane og alm. ryle. Desuden er Tipperne sammen med de lavvandede grunde omkring halvøen rasteplads for mange vadefugle, ænder og gæs. Udover de strandenge der er en udpegningsgrundlag består Tipperne af vidstrakte ferske enge der er gennemskåret af loer og enkelte grøfter.

Naturstyrelsen tilrettelægger plejen efter årlige kontaktmøder med Århus Universitet, der står for overvågningen af fuglelivet. Ved hjælp af kreaturgræsning, høslæt og slåning opretholdes en kort vegetation på engene, der er optimal for ynglende og rastende vandfugle. I grøfter og loer stemmes vandet op for at holde engene våde i fuglenes yngletid.

Området afgræsses med ca. 500 kreaturer. Der foretages rævebekæmpelse på Tipperne af hensyn til ynglefuglene. Blandt andet ved jagt fra kunstgrave.

Ned gennem Nymindestrømmen ligger en række lave øer med strandengs- og rørskovsvegetation. På poldene foretages der generelt ikke længere nogen vegetationspleje udover rørskår.

Nymindestrømmen, der tidligere har dannet udløbet fra Ringkøbing Fjord, har igennem århundreder flyttet sig op og ned langs kysten Nymindestrømmen og Gammel Gab. Nymindestrømmen er i sin sydligste udstrækning blevet til enkelte ferske søer. Områderne omkring Nymindestrømmen og Gammel Gab udgøres af udbredte klitter, klitheder og klitlavninger.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	448
	2130	Grå/grøn klit	111
	2140	Klithede	166
	2190	Klitlavning	43
	7230	Rigkær	2
			771
I alt			771

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i tabel b. Der skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Bekæmpelse af invasive arter	eksisterende	<1
		<1
Rydning af uønsket opvækst	nyt	<1
		<1
Slåning eller slæt	eksisterende	26
		26
Græsning	eksisterende	124
	nyt	44
		168

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for arterne, som fremgår af tabel c.

Tabel c Planlagt indsats for arter *udover* indsatsen for naturtyperne

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Enhed	Antal enheder
A021 Rørdrum	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende		
A034 Skestork	Begrænsning af prædation			
A081 Rørhøg	Anden særlig udformning af arealplejen			
A119 Plettet rørvagtelt		nyt		
A132 Klyde	Begrænsning af prædation	eksisterende		
A149 Almindelig ryle	Græsning		ha	150
	Slåning eller slæt		ha	50
A151 Brushane	Begrænsning af prædation			
	Græsning		ha	150
	Slåning eller slæt		ha	50
A191 Splitterne				
A193 Fjordterne	Begrænsning af prædation			
A194 Havterne				

I tabel c er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside: [Miljørapport for Natura 2000-planen](#)

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

For at sikre laksens overlevelse udsættes hvert år ca. 90.000 stykker lakseyngel i Skjern Å, som er et afgørende supplement til den naturlige yngelproduktion. Jf. Den Nationale Forvaltningsplan for laks er der indført et totalt fangstforbud i Ringkøbing Fjord, samt frivillig regulering af lystfiskeriet i Skjern Å.

Via den nationale "Forvaltningsplan for skarv i Danmark" er det gjort muligt at foretage regulering af skarv i området, bl.a. foretages der lokale reguleringer af skarv ved oliering af æg på redepladser.

Den sydvestlige 2/3 af Ringkøbing Fjord er omfattet af en reservatbekendtgørelse. Bekendtgørelsen omfatter Naturstyrelsens arealer på Tipperne og de statsejede øer i fjorden. Bekendtgørelsen har til formål at regulere den erhvervmæssige og rekreative anvendelse på en del af fjorden under hensyn til fjordens naturværdier. Bekendtgørelsen regulerer bl.a. færdsel og jagt.

Naturstyrelsens arealer i Nymindestrømmen nord for Nymindegab er omfattet af fredningen af Værnengene. Fredningens formål er at bevare og forbedre områdets landskabelige, naturmæssige og kulturelle værdier. Herudover skal fredningen sikre offentlighedens adgang til de dele af området, hvor dette er foreneligt med naturværdierne.

Naturstyrelsens arealer i Nymindestrømmen syd for Nymindegab (Gammegab) er omfattet af Nymindestrøm-fredningen. Fredning blev gennemført af landskabelige, æstetiske og videnskabelige grunde.

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil næringsstoffbelastningen af lagunen fortsætte og bundplanternes udbredelse og dermed fødegrundlaget for de planteædende fugle vil fortsat være begrænset. Opvæksten af eutrofieringsbetingede alger vil ligeledes fortsætte. Tilgroningen og

udtørringen af de lysåbne naturtyper vil fortsætte, hvorved plante- og dyrearter tilknyttet naturtyperne vil få forringede vilkår. Prædationen af laksesmolt, engfuglene og ternerne vil fortsat udgøre et problem for populationerne. De svingende vandstande og saltholdigheder vil fortsat gøre forholdene, for naturtyperne lagune og strandeng samt flere af ynglefuglene, ugunstige.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte drift og pleje vil ændre udbredelsen af arter i området samt udbredelsen og tilstanden af forskellige naturtyper.
- Plejeindgrebene på lysåben natur vil påvirke det åbne landskab og derved påvirke områdets rekreative funktion.

d) Eksisterende miljøproblemer

Der er en række trusler mod naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, herunder arealreduktion og fragmentering, næringsstofbelastning, tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi, invasive arter, forstyrrelser, prædation og miljøfarlige stoffer. Truslerne er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen for området, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget, samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via pleje af naturtyperne strandeng, grå/grøn klit, klithede, klitlavning og rigkær med slåning, slæt, græsning og rydning af opvækst. Den planlagte drift og pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter. Genopretningen af naturtyperne vil typisk ske på bekostning af mere artsfattige og "trivielle" naturtyper.
Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		Eventuelle konsekvenser for rødlistede arter, gullistede ansvarsarter eller bilag IV-arter kendt fra området, som omfattes af plejeplanen, vurderes at være neutrale eller positive. I området er det sandsynligt at der forekommer følgende arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV: Odder, damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed. Odder er desuden på områdets udpegningsgrundlag.
Jordbund	X		
Vand	X		Er redegjort for – se i øvrigt vandplan for vandopland Ringkøbing Fjord.
Luft		X	
Klimatiske faktorer		X	
Materielle goder		X	
Landskab	X		Den planlagte drift og pleje af de lysåbne naturtyper vil medvirke til at bevare variationen i landskabet, sikre de landskabelige værdier knyttet til lysåbne arealer og opretholde eksisterende udsigter.
Kulturarv, herunder kirker		X	

Arkitektonisk arv	X
Arkæologisk arv	X

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

i) Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afrapporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i N69 *Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte. Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil naturtyperne blive plejet/drevet med vidtgående naturhensyn i henhold til Naturstyrelsens øvrige planer og strategier. Alle forekomster af arter og naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Plejeplanen forventes med de beskrevne plejetiltag: græsning, slåning, slæt og rydning af opvækst at sikre og forbedre naturtilstanden af de lysåbne naturtyper. Hermed bevares også den landskabelige variation og eksisterende udsigter.

Plejeplanen forventes med de beskrevne tiltag: naturpleje og begrænsning af prædation at sikre eller forbedre status for de udpegede arter.

Planens gennemførelse vurderes ikke at få negative konsekvenser for bilag IV-arter i området, herunder formentlig flere arter flagermus og muligvis spidssnudet frø.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk